

Проект TACIS-IBPP “Розбудова в Україні мережі Центрів відновного правосуддя в громадах”

Цей проект реалізовувався міжнародною організацією «Пошук порозуміння» (Search for Common Ground) у співпраці з Благодійною організацією «Український Центр Порозуміння» та за фінансової підтримки Європейського Союзу. Думки викладені в цій публікації ні в якому випадку не повинні вважатися такими, які відображають точку зору Європейського Союзу.

Тривалість проекту:

Квітень 2006- квітень 2008

Мета:

Розвинути в Україні мережу Центрів відновного правосуддя в громадах.

Цільові групи проекту:

1. Діти та молодь у конфлікті з законом, правопорушники
2. Органи місцевої влади та самоуправління.
3. Потерпілі від злочинів

Досягнення проекту

⇒ Розроблена, апробована та впроваджена модель Центру відновного правосуддя в громаді як ефективний інструмент реінтеграції правопорушників до громади.

Модель Центру відновного правосуддя в громаді (ЦВПГ) включає три основні елементи: 1) відновний підхід, що передбачає організацію та впровадження програм відновного правосуддя; 2) системний підхід, що означає залучення соціальних агенцій у громаді для надання підтримки учасникам кримінальних ситуацій (потерпілому та правопорушнику); 3) залучення ресурсів громади шляхом співпраці з органами місцевої влади та самоврядування та залучення волонтерів.

Під час проекту Центри відновного правосуддя розвивалися у 12 громадах України¹. В рамках своєї діяльності ЦВПГ залучали потерпілих та правопорушників до участі у процесі медіації у кримінальних справах, налагоджували співпрацю з органами місцевої влади та соціальними агенціями з метою забезпечення підтримки учасникам кримінальних ситуацій. Серед партнерів ЦВПГ були заклади освіти, центри у справах сімей, молоді та спорту, служби у справах дітей та недержавні соціальні агенції у громадах.

¹ <http://www.rj.org.ua/node/25>

Проект фінансується ЄС

Представництво
Європейської Комісії в Україні:
Вул. Круглоуніверситетська 10,
Київ 01024, Україна
Тел. +380 (44) 390 8010
Факс +380 (44) 253 4547
www.delukr.ec.europa.eu

Проект виконується
Search for Common Ground у партнерстві
з Українським Центром Порозуміння

Український Центр Порозуміння:
Печерський узвіз 8, к.7, Київ 01023, Україна
Тел. +380 (44) 537 1007
Факс +380 (44) 280 3918
www.commonground.org.ua
www.sfcg.org

Європейський Союз налічує 25 держав-членів, які вирішили будувати своє майбутнє разом. Протягом 50 років становлення вони спільними зусиллями побудували зону миру, стабільності, прогресу та солідарності, поважаючи при цьому національний суверенітет та територіальну цілісність. Разом з тим ЄС прагне поділяти свої досягнення та цінності з іншими державами та народами.

Європейська Комісія є виконавчим органом Європейського Союзу.

У 6 пілотних громадах² ЦВПГ були визнані органами місцевої влади як дієвий інструмент ресоціалізації дітей та молоді у конфлікті з законом, розвивалися як один з напрямків місцевої соціальної політики та отримували матеріальну підтримку від органів місцевої влади та самоврядування³.

Одним з завдань діяльності Центрів відновного правосуддя в громадах є забезпечення системного підходу до надання підтримки та послуг правопорушникам та потерпілим від злочинів. Більш ніж сто медіації між потерпілими та правопорушниками було організовано протягом проекту; 248 потерпілих від злочинів, 481 молодих правопорушників та 226 мешканців громади отримали послуги в рамках діяльності ЦВПГ.

⇒ Було здійснено оцінку пілотної стадії впровадження моделі, результати якої були поширені серед інших громад.

Повний посібник щодо впровадження моделі Центрів відновного правосуддя в громадах був видний та широко розповсюджений серед органів місцевої влади та самоврядування, а також громадських організацій. Вони, зокрема, висловлювали щире зацікавлення у розвитку відновних підходів під час участі у презентаційному семінарі (квітень 2007) та заключній конференції (квітень 2008) проекту. Багато представників громад (у Києві та області, Донецькому та Полтавському регіонах) отримали консультації щодо створення та розвитку Центру відновного правосуддя. Український Центр Порозуміння також надав підтримку цим громадам, запрошуючи їх представників до участі у тренінгах, семінарах а також поширюючи досвід впровадження відновного правосуддя та відновних підходів під час заключної конференції. Загалом, окрім пілотних громад проекту, до Українського Центру Порозуміння звернулися ще 5 громад з метою перейняти досвід та отримати інструменти для впровадження ЦВРГ.

⇒ Забезпечено інформаційну підтримку розвитку Центрів відновного правосуддя в громадах.

Інформація про заходи в рамках проекту, а також досвід функціонування ЦВПГ широко розповсюджувалася шляхом оновлення Інтернет ресурсу «Практика розв'язання конфліктів»⁴, видання інформаційних матеріалів для учеників кримінальних ситуацій, представників громад та правової системи (адвокатів та суддів), а також публікації «Посібник з розвитку Центру відновного правосуддя в громаді». Інформаційні матеріали також розповсюджувалися серед учасників конференцій, семінарів та тренінгів, організованих в рамках проекту. Досвід впровадження ЦВПГ висвітлювався через публікації в періодичних виданнях національного та місцевого масштабів та на міжнародних Інтернет ресурсах.

В рамках проекту було досягнуто домовленість з радіоканалом «Промінь» телерадіокомпанії компанії УТ-1 щодо трансляції серії радіопередач, присвячених питанням відновного правосуддя. Такі радіопередачі трансливалися раз на місяць протягом останнього року реалізації проекту.

² Серед них – Одеса, Луганськ, Суми

³ Івано-Франківськ, Дрогобич, та Жмеринка.

⁴ www.commonground.org.ua

Проект фінансується ЄС

Представництво
Європейської Комісії в Україні:
Вул. Круглоуніверситетська 10,
Київ 01024, Україна
Тел. +380 (44) 390 8010
Факс +380 (44) 253 4547
www.delukr.ec.europa.eu

Проект виконується
Search for Common Ground у партнерстві
з Українським Центром Порозуміння

Український Центр Порозуміння:
Печерський узвіз 8, к.7, Київ 01023, Україна
Тел. +380 (44) 537 1007
Факс +380 (44) 280 3918
www.commonground.org.ua
www.sfcg.org

Європейський Союз налічує 25 держав-членів, які вирішили будувати своє майбутнє разом. Протягом 50 років становлення вони спільними зусиллями побудували зону миру, стабільності, прогресу та солідарності, поважаючи при цьому національний суверенітет та територіальну цілісність. Разом з тим ЄС прагне поділяти свої досягнення та цінності з іншими державами та народами.

Європейська Комісія є виконавчим органом Європейського Союзу.

Відповідно до результатів проміжної оцінки та результатів конференції «Роль Центрив відновного правосуддя у розвитку системи ювенальної юстиції», було прийнято рішення про посилення заходів з підвищення обізнаності органів місцевої влади та самоврядування про можливості програм відновного правосуддя. Для цього було організовано серію презентаційних семінарів у громадах з питань впровадження ЦВПГ.

⇒ Розроблено рекомендації щодо подальшої інституціоналізації моделі Центрив відновного правосуддя в громадах.

Посібник з розвитку ЦВПГ містить практичні рекомендації щодо впровадження моделі для представників органів місцевої влади та самоврядування⁵. Протягом реалізації проекту, до українського Центру Порозуміння звернулися представники п'яти громад з запитом про підтримку розвитку ЦВПГ. Дві з них (Жмеринка та Дрогобич) були обрані як пілотні регіони проекту. Інші (Пирятин, Вінниця та Кіровоград) скористалися методологічною та інформаційною підтримкою, пропонованою в рамках проекту.

Окрім цього результати проекту дозволили SFCG та Українському Центру Порозуміння впливати на державну політику та взяти участь у розробці проекту Закону України «Про медіацію у кримінальних справах». В березні 2007 року Міністерство юстиції України провело громадські слухання проекту закону. Проект закону разом з пропозиціями щодо внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України були також представлені під час конференції «Роль Центрив відновного правосуддя у розвитку системи ювенальної юстиції» (Київ, 19-20 квітня 2007). Представники Міністерства юстиції взяли активну участь у обговоренні та на основі результатів дискусії внесли зміни до проекту закону. На сьогодні документ знаходиться на розгляді у Секретаріаті Президента, після чого буде переданий до Верховної Ради.

Протягом листопада 2007 року Українським Центром Порозуміння та запит Міністерства Юстиції України було здійснено дослідження соціально-економічної доцільності впровадження програм відновного правосуддя. Для проведення дослідження, яке здійснювалося за фінансової підтримки UNICEF, були залучені фахівці Верховного Суду України. Результати дослідження, в яких також містилися рекомендації щодо забезпечення життєздатності програм відновного правосуддя в громадах були передані до Міністерства юстиції у підтримку до розробленого проекту закону.

Окрім того, модель ЦВПГ стала одним з ключових елементів трирівневої моделі профілактики підліткової злочинності⁶, розробленої Українським Центром Порозуміння у співпраці з Київським національним університетом внутрішніх справ і ГО «Інститут проблем наркоманії та наркозлочинності» в рамках проекту «Стратегії міліції щодо профілактики підліткової злочинності» (реалізовується за підтримки Швейцарської Агенції з Розвитку та Співробітництва). На сьогодні модель підтримується Міністерством внутрішніх справ та впроваджується як елемент навчальних програм для міліції, як основа для розробки інструкцій щодо профілактики підліткової злочинності для працівників Кримінальної міліції у справах дітей.

Таким чином, проект зробив вагомий внесок до процесу інституціоналізації відновного правосуддя та зміни підходів до реагування на злочин (від каральних до відновних) як на місцевому так і на національному рівнях.

⁵ http://www.commonground.org.ua/dld/doc/Rozvytok_CVPG2.pdf

⁶ http://www.commonground.org.ua/dld/doc/reg_model_ppz.pdf

Проект фінансується ЄС

Представництво
Європейської Комісії в Україні:
Вул. Круглоуніверситетська 10,
Київ 01024, Україна
Тел. +380 (44) 390 8010
Факс +380 (44) 253 4547
www.delukr.ec.europa.eu

Проект виконується
Search for Common Ground у партнерстві
з Українським Центром Порозуміння

Український Центр Порозуміння:
Печерський узвіз 8, к.7, Київ 01023, Україна
Тел. +380 (44) 537 1007
Факс +380 (44) 280 3918
www.commonground.org.ua
www.sfcg.org

Європейський Союз налічує 25 держав-членів, які вирішили будувати своє майбутнє разом. Протягом 50 років становлення вони спільними зусиллями побудували зону миру, стабільності, прогресу та солідарності, поважаючи при цьому національний суверенітет та територіальну цілісність. Разом з тим ЄС прагне поділяти свої досягнення та цінності з іншими державами та народами.

Європейська Комісія є виконавчим органом Європейського Союзу.